

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

A.

Αλλά λίγο αργότερα ο γιος του πέρασε έφπτος μπροστά από το στρατόπεδο των εχθρών και από τον αρχηγό των αντιπάλων προκλήθηκε σε μάχη με τα εξής λόγια: «Ας μονομαχήσουμε, για να φανεί (ή: κριθεί) από την έκβαση της μονομαχίας πόσο ο Λατίνος στρατιώτης ξεπερνά το Ρωμαίο σε ανδρεία». Τότε ο νεαρός, επειδή είχε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του και καθώς παρασύρθηκε από την επιθυμία για μάχη, αντίθετα με τη διαταγή του υπάτου όρμησε στον αγώνα· και δυνατότερος (καθώς ήταν) από τον εχθρό, τον διαπέρασε με δόρυ και (τον) απογύμνωσε από τα όπλα.

Αυτό όταν παρατήρησαν οι ληστές, αφού άφησαν κάτω τα όπλα, πλησίασαν την πόρτα και με δυνατή φωνή ανήγγειλαν στο Σκιπίωνα (απίστευτο στο άκουσμα!) (ή: να το ακούς και να μην το πιστεύεις!) ότι είχαν έρθει για να θαυμάσουν την ανδρεία του. Όταν οι δούλοι μετέφεραν αυτά (τα λόγια) στο Σκιπίωνα, αυτός διέταξε να ανοιχθούν οι πόρτες και να οδηγηθούν αυτοί μέσα (ή: να ανοίξουν τις πόρτες και να τους οδηγήσουν μέσα). Οι ληστές προσκύνησαν τις παραστάδες της πόρτας σαν ιερό ναό και φίλησαν με πάθος (ή: με λαχτάρα) το δεξί (χέρι) του Σκιπίωνα. Αφού άφησαν μπροστά στην είσοδο δώρα, τα οποία οι άνθρωποι συνηθίζουν να προσφέρουν στους αθάνατους θεούς, επέστρεψαν στον τόπο τους (ή: στην πατρίδα τους).

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1α.

▪ his verbis	haec verba
▪ singularis proelii	singulare proelium
▪ viribus suis	vim suam
▪ clara voce	clarae vocis
▪ deis immortalibus	deus / dive immortalis

Μονάδες 10

1β.

quanto	quantae
suis	meis
quod	quem
eius	id
se	vobis

Μονάδες 5

2.

laccessitus est	laccessunto
congregiamur	congressuri simus
cernatur	conspectum esset
confisus	confidebāmus
permotus	permovere amini
ruit	ruituras
venisse	ventu
rettulerunt	refertor
intromitti	intromissum iri
iussit	iubēndi
venerati sunt	veneraturos esse
posuissent	poneremur
consecrare	consecraverim
solent	soliti estis

reverterunt revertar

Μονάδες 15

3α. Dux hostium **adulescentem** his verbis proelio **laccessivit**.

Μονάδες 3

3β. cum **arma abiecissent**

Μονάδες 2

3γ. **quam hostis**

Μονάδες 2

3δ. Praedones venerunt, **ut** virtutem eius **admirarentur**.

Praedones **ad virtutem** eius **admirandam** venerunt.

Praedones **virtutis** eius **admirandae causa** venerunt.

Μονάδες 8

4α. **proelii** : είναι **γενική υποκειμενική** στο «eventu».

iniussu : είναι **αφαιρετική** του **εσωτερικού αναγκαστικού αιτίου** στο «ruit».

in certamen : είναι **εμπρόθετος προσδιορισμός** που δηλώνει **σκοπό** στο «ruit».

auditu : είναι **αφαιρετική** σουπίνου που δηλώνει **αναφορά** στο «incredibile».

se : είναι **υποκείμενο** στο απαρέμφατο «venisse», ταυτοπροσωπία, **ΛΑΤΙΝΙΣΜΟΣ** ειδικού απαρεμφάτου.

fores : είναι **υποκείμενο** στο απαρέμφατο «reserari», ετεροπροσωπία.

deis : είναι **έμμεσο αντικείμενο** στο απαρέμφατο «consecrare».

Μονάδες 7

4β. *ut singularis proelii eventu cernatur* : Είναι δευτερεύουσα **επιρρηματική τελική** πρόταση (**μονάδα 1**). Εκφέρεται με **υποτακτική** (όπως όλες οι δευτερεύουσες τελικές προτάσεις, καθώς ο σκοπός είναι προσδοκώμενος) **Ενεστώτα**, γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (“congregiamur”). Η πρόταση αναφέρεται στο παρόν. Υπάρχει **ιδιομορφία** στην **ακολουθία των χρόνων**, **συγχρονισμός** κύριας και δευτερεύουσας, γιατί ο σκοπός είναι ιδωμένος τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή, και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (**μονάδες 3**).

Μονάδες 4

4γ. *Quō animadversō*

Μονάδες 4

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ρένα Σαρμπάνη